A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2018. december 12.*

„Európai uniós védjegy – Megszűnés megállapítása iránti eljárás – Egy körben lévő két nyilat ábrázoló európai uniós együttes ábrás védjegy – A védjegy tényleges használata – Részleges megszűnés – A részleges megszűnés megállapítása – A 207/2009/EK rendelet 15. cikkének (1) bekezdése (jelenleg az (EU) 2017/1001 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése) – A 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja (jelenleg a 2017/1001 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontja) – A 2868/95/EK rendelet 22. szabályának (4) bekezdése (jelenleg az (EU) 2018/625 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (4) bekezdése) – A védjegy feltüntetése csomagolásokon – Az érintett vásárlóközönség észlelése”

A T-253/17. sz. ügyben,

a **Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH** (székhelye: Köln [Németország], képviselik: P. Goldenbaum, I. Rohr és N. Ebbecke ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO)** (képviseli: D. Hanf, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a másik fél az EUIPO fellebbezési tanácsa előtti eljárásban:

a **Halston Properties, s.r.o**. (székhelye: Pozsony [Szlovákia]),

az EUIPO ötödik fellebbezési tanácsának a Halston Properties és a Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland közötti, megszűnés megállapítására irányuló eljárással kapcsolatban 2017. február 20-án hozott határozata (R 1357/2015-5. sz. ügy) ellen benyújtott keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök, J. Schwarcz és C. Iliopoulos (előadó) bírák,

hivatalvezető: R. Ūkelytė tanácsos,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2017. április 28-án benyújtott keresetlevélre,

tekintettel a Törvényszék Hivatalához 2017. július 21-én benyújtott válaszbeadványra,

tekintettel a 2018. június 12-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 1996. június 12-én a felperes, a Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH, a közösségi védjegyről szóló, módosított 1993. december 20-i 40/94/EK tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) (helyébe lépett a közösségi védjegyről szóló, módosított 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet [HL 2009. L 78., 1. o.; helyesbítés: HL 2017. L 142., 104. o.], amelynek helyébe lépett az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet [HL 2017. L 154., 1. o.]) alapján európai uniós együttes védjegybejelentést tett az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalánál (EUIPO).

2 A lajstromoztatni kívánt együttes védjegy (a továbbiakban: vitatott védjegy) az alábbi ábrás megjelölés volt:

3 A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 1–35., 39., 40. és 42. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások vonatkozásában tették, az egyes osztályoknak megfelelő alábbi leírással:

– 1. osztály: „Ipari, tudományos, fényképészeti, mezőgazdasági, kertészeti, erdészeti vegyi termékek; feldolgozatlan műgyanták, műanyagok; trágyák; vegyi tűzoltó szerek; fémek edzésére és hegesztésére szolgáló készítmények; élelmiszerek tartósítására szolgáló vegyi anyagok; cserzőanyagok; ipari rendeltetésű ragasztóanyagok”;

– 2. osztály: „Festékek, fénymázak, lakkok; rozsdagátlók és farothadásgátlók; színezőanyagok; maróanyagok; nyers természetes gyanta; fémfóliák és fémporok festők, dekorátorok, nyomdászok és képzőművészek részére”;

– 3. osztály: „Fehérítőkészítmények és egyéb, mosásra szolgáló anyagok; tisztító-, fényesítő-, súroló- és csiszolószerek; szappanok; illatszerek, illóolajok, kozmetikai cikkek, hajmosó szerek; fogkrémek”;

– 4. osztály: „Ipari olajok és zsírok; kenőanyagok; porfelszívó, portalanító és porlekötő termékek; tüzelőanyagok (beleértve a motorbenzineket) és világítóanyagok; viaszgyertyák, gyertyabelek”;

– 5. osztály: „Gyógyszerészeti és állatgyógyászati készítmények; egészségügyi készítmények; diétás anyagok gyógyászati használatra, bébiételek; tapaszok, kötszeranyagok; fogtömő anyagok és fogászati mintázóanyagok; fertőtlenítőszerek; kártékony állatok irtására szolgáló készítmények; gombaölő szerek (fungicidek), gyomirtó szerek (herbicidek)”;

– 6. osztály: „Nem nemesfémek és ezek ötvözetei; fém építőanyagok; hordozható fémszerkezetek; fémanyagok vasúti vágányokhoz; nem elektromos fémkábelek és fémvezetékek; lakatosipari termékek, fém tömegcikkek; fémcsövek és csővezetékek; páncélszekrények; egyéb fémtermékek, amelyek a 6. osztályba tartoznak; ércek”.

– 7. osztály: „Gépek fém-, fa-, papír-, textil-, műanyag- vagy építőanyag-kezeléséhez; otthoni és irodai használatra szánt elektromos készülékek és berendezések, amelyek a 7. osztályba tartoznak; szerszámgépek; motorok (a szárazföldi járműmotorok kivételével); tengelykapcsolók és erőátviteli elemek (a szárazföldi járművek céljára készültek kivételével); az ebbe az osztályba tartozó mezőgazdasági eszközök; keltetőgépek”;

– 8. osztály: „kéziszerszámok; otthoni és kerti használatra szánt, valamint fém-, fa-, papír-, textil-, műanyag- vagy építőanyag-kezelésére szánt, kézzel működtetett berendezések, amelyek a 8. osztályba tartoznak; evőeszközök; villák és kanalak; vágó- és szúrófegyverek; borotvák”;

– 9. osztály: „Tudományos célra szolgáló, tengerészeti, földmérő, elektromos, fényképészeti, mozgóképi, optikai, súlymérő, egyéb mérő-, jelző-, ellenőrző (felügyeleti), életmentő és oktatóberendezések és -felszerelések; ebbe az osztályba tartozó elektromos berendezések és felszerelések; hangok vagy képek rögzítésére, továbbítására, másolására szolgáló készülékek; mágneses adathordozók, hanglemezek; érmebedobással működő készülékekhez való automata elárusító berendezések és szerkezetek; regiszteres pénztárgépek; számológépek, adatfeldolgozó berendezések és számítógépek; tűzoltó készülékek”;

– 10. osztály: „Sebészeti, orvosi, fogorvosi és állatorvosi készülékek és műszerek, mesterséges végtagok, szemek és fogak; ortopédiai cikkek; varróanyagok”;

– 11. osztály: „Világító-, fűtő-, gőzfejlesztő, főző-, hűtő-/fagyasztó-, szárító-, szellőztető-, vízelosztó és szaniterberendezések”;

– 12. osztály: „Járművek; szárazföldi, légi vagy vízi közlekedési eszközök”;

– 13. osztály: „Lőfegyverek; lőszerek és lövedékek; robbanóanyagok; tűzijátékszerek”;

– 14. osztály: „Nemesfémek és ötvözeteik, valamint az ilyen anyagokból készült vagy ezekkel bevont termékek, amelyek a 14. osztályba tartoznak; ékszerek, drágakövek; órák és más időmérő eszközök”;

– 15. osztály: „Hangszerek”;

– 16. osztály: „Papír, karton és ezen anyagokból készült termékek, amelyek a 16. osztályba tartoznak; nyomdaipari termékek; könyvkötészeti anyagok; fényképek; papíripari cikkek; papíripari vagy háztartási ragasztóanyagok; anyagok művészek részére; ecsetek; írógépek és irodai cikkek (bútorok kivételével); tanítási és oktatási anyagok (készülékek kivételével); csomagolásra szolgáló műanyagok, amelyek a 16. osztályba tartoznak; játékkártyák; nyomdabetűk; klisék”;

– 17. osztály: „Kaucsuk, guttapercha, gumi, azbeszt, csillám, továbbá az ezen anyagokból készült termékek, amelyek a 17. osztályba tartoznak; sajtolt műanyag ipari célra; tömítő-, kitömő- és szigetelőanyagok; nem fémből készült rugalmas csövek”;

– 18. osztály: „Bőr és bőrutánzatok, ezen anyagokból készült olyan termékek, amelyek ezen osztályba tartoznak; állatbőrök és irhák; utazótáskák és bőröndök; esernyők, napernyők és sétapálcák; ostorok, hámok, nyergek és lószerszámok”;

– 19. osztály: „Nem fém építőanyagok; nem fémből készült merev építési csövek; aszfalt, szurok és bitumen; nem fémből készült hordozható szerkezetek; emlékművek nem fémből”;

– 20. osztály: „Bútorok, tükrök, képkeretek; fából, parafából, nádból, gyékényből, fűzfavesszőből, szaruból, csontból, elefántcsontból, bálnacsontból, kagylóhéjból, borostyánból, gyöngyházból, tajtékból, ezen anyagokat helyettesítő anyagokból vagy műanyagból készült, a 20. osztályba tartozó termékek”;

– 21. osztály: „Ebbe az osztályba tartozó eszközök, edények és tartályok háztartási és konyhai célokra (nem nemesfémből és nem nemesfém bevonattal); fésűk és szivacsok; kefék (az ecsetek kivételével); kefegyártáshoz használt anyagok; takarítóeszközök; vasforgács; nyers vagy félig megmunkált üveg (kivéve az építéshez használt üveget); üveg-, porcelán- és fajanszáruk, amelyek ebbe az osztályba tartoznak”;

– 22. osztály: „Kötelek, zsinegek, hálók, sátrak, ponyvák, vitorlák, táskák (amelyek ebbe az osztályba tartoznak); töltőanyagok (kivéve a gumi vagy műanyag); nyers textilrostok”;

– 23. osztály: „Fonalak és cérnák textilipari felhasználásra”;

– 24. osztály: „Szövetek és textiláruk, amelyek a 24. osztályba tartoznak; ágyterítők és háztartási vászonneműk”;

– 25. osztály: „Ruházati cikkek, cipők, kalapáruk”;

– 26. osztály: „Csipkék, hímzések, szalagok és zsinórok; gombok, ruhakapcsok és fűzőlyukak, gombostűk és tűk; művirágok”;

– 27. osztály: „Szőnyegek, lábtörlők (szalmából), gyékények és nádfonatok, linóleum és más padlóburkolatok; nem textil falikárpitok”;

– 28. osztály: „Játékok és játékszerek; ezen osztályba tartozó torna- és sporttermékek; dekorációk karácsonyfákra”;

– 29. osztály: „Hús, hal, baromfi és vadhús; húskivonatok; tartósított, szárított és főtt gyümölcs és zöldség; zselék, dzsemek, gyümölcsszószok; tojások, tej és tejtermékek; étkezési olajok és zsírok”;

– 30. osztály: „Kávé, tea, kakaó, cukor, rizs, tápióka, szágó, pótkávé; liszt és gabonafélékből készült készítmények, kenyér, süteménytészták és cukrászsütemények, fagylaltok; méz, melasz; élesztő; sütőpor; só; mustár; ecet; fűszeres mártások; fűszerek; jégfrissítő italokhoz, ételekhez”

– 31. osztály: „Más osztályba nem tartozó mezőgazdasági, kertészeti és erdészeti termények és magok; élő állatok; friss gyümölcsök és zöldségek; vetőmagok, élő növények és virágok; állateledelek; maláta”;

– 32. osztály: „Sörök; ásványvizek és szénsavas vizek és egyéb alkoholmentes italok; gyümölcsalapú italok és gyümölcslevek; szörpök és más készítmények italokhoz”;

– 33. osztály: „Alkoholtartalmú italok (a sörök kivételével)”;

– 34. osztály: „Dohány; dohányáru; gyufák”;

– 35. osztály: „Reklám”;

– 39. osztály: „Szállítás; áruk csomagolása és raktározása”;

– 40. osztály: „Anyagmegmunkálás, csomagolóanyagok újrahasznosítása”;

– 42. osztály: „Hulladékkezelés; informatikai programok készítése adatok kezelésére”.

4 A vitatott védjegynek a védjegybejelentéshez csatolt szabályzata többek között úgy rendelkezik a 6. pontjában, hogy a vitatott védjegy „annak lehetővé tétele érdekében, hogy a fogyasztók és a kereskedők felismerjék azon csomagolásokat, amelyek a kettős rendszer részét képezik, és amelyek tekintetében a rendszer finanszírozásához való hozzájárulást vezettek be, valamint az így csomagolt árukat, és megkülönböztessék őket más csomagolásoktól és áruktól […]”.

5 A vitatott védjegyet 1999. július 19-én a 298273. számon európai uniós együttes védjegyként lajstromozták a fenti 3. pontban említett valamennyi áru és szolgáltatás tekintetében.

6 2006. szeptember 25-én és 2016. május 17-én a vitatott védjegy oltalmát megújították.

7 2012. november 2-én az EUIPO előtti eljárásban részt vevő másik fél, a Halston Properties, s.r.o. a 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja (jelenleg a 2017/2011 rendelet 58. cikke (1) bekezdésének a) pontja) alapján kérelmet terjesztett elő a vitatott védjegy megszűnésének megállapítása iránt, azzal az indokkal, hogy e védjegy az árujegyzékbe bejegyzett áruk tekintetében nem képezte tényleges használat tárgyát. E kérelem a fenti 3. pontban említett, az 1–34. osztályba tartozó áruk összessége ellen irányult. A vitatott védjegy árujegyzékében szereplő szolgáltatásokat nem vitatták.

8 A felperes számos dokumentumot nyújtott be a vitatott védjegy használatára vonatkozóan. Ezek között szerepeltek különböző licencszerződések, valamint a vitatott védjegy csomagolásokon történő használatát szabályozó egyéb dokumentumok.

9 2015. május 26-i határozatával az EUIPO törlési osztálya részben helyt adott a megszűnés megállapítása iránti kérelemnek, és megállapította a felperessel szemben a védjegyoltalom megszűnését 2012. november 2-tól bizonyos, az 1–34. osztályba tartozó, a fenti 3. pontban említett áruk (a továbbiakban: vitatott áruk) vonatkozásában, a következők kivételével:

– 6. osztály: „Fém csomagolóanyagok, amelyek a 6. osztályba tartoznak”;

– 16. osztály: „Papír és karton csomagolóanyagok, amelyek a 16. osztályba tartoznak; csomagolásra szolgáló műanyagok, amelyek a 16. osztályba tartoznak”;

– 17. osztály: „Kaucsukból, guttaperchából, gumiból, azbesztből és csillámból készült csomagolóanyagok, amelyek a 17. osztályba tartoznak”;

– 18. osztály: „Bőrből és bőrutánzatból készült csomagolóanyagok, amelyek a 18. osztályba tartoznak”;

– 20. osztály: „Fából, parafából, nádból, gyékényből, fűzfavesszőből és ezen anyagokat helyettesítő anyagokból vagy műanyagból készült, a 20. osztályba tartozó csomagolóanyagok”;

– 21. osztály: „Csomagolótartályok háztartási és konyhai célokra (nem nemesfémből és nem nemesfém bevonattal); üvegből, porcelánból és fajanszból készült csomagolóanyagok, amelyek a 21. osztályba tartoznak”;

– 22. osztály: „Csomagolóanyagok, amelyek a 22. osztályba tartoznak”;

– 24. osztály: „Textilből készült csomagolóanyagok, amelyek a 24. osztályba tartoznak”.

10 2015. július 8-án a felperes fellebbezést nyújtott be az EUIPO-hoz a 207/2009 rendelet 58–64. cikke (jelenleg a 2017/1001 rendelet 66–71. cikke) alapján a törlési osztály határozata ellen, amely a vitatott áruk vonatkozásában megállapította a felperessel szemben a védjegyoltalom megszűnését.

11 Az EUIPO ötödik fellebbezési tanácsa a 2017. február 20-i határozatával (R 1357/2015-5. sz. ügy, a továbbiakban: megtámadott határozat) elutasította a fellebbezést. A fellebbezési tanács többek között megállapította, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a vitatott védjegyet alapvető rendeltetésének megfelelően, azaz a szóban forgó áruk származása azonosíthatóságának biztosítására használta volna. E tekintetben a fellebbezési tanács először is megállapította, hogy figyelembe kell venni azon tényt, miszerint a vitatott védjegy együttes védjegy, amely mint ilyen, a jogok fenntartására alkalmas használat tárgyát képezi, amennyiben azt a szervezet tagjai áruinak és szolgáltatásainak származását jelölő rendeltetése szerint használták. Ezt követően azon kérdést, hogy a vitatott védjegyet a vitatott védjeggyel jelölt áruk származásának megjelöléseként használták-e, az érintett vásárlóközönség észlelése alapján kell értékelni, amely közönség a jelen esetben a vitatott védjegyről „a vállalkozás környezettudatos magatartására” asszociál, és e védjegyet annak jelöléseként észleli, hogy az e megjelöléssel jelölt csomagolási hulladékok a külön e célra szánt konténerekben vagy zsákokban gyűjthetőek, majd hasznosíthatóak.

12 A fellebbezési tanács megjegyezte, hogy amennyiben az érintett átlagos európai uniós fogyasztó számára a vitatott védjegy jelentése azon tény jelölésére korlátozódik, hogy az ekként jelölt csomagolási hulladék egy bizonyos rendszer szerint gyűjthető és hasznosítható, annyiban a vitatott védjegyet e fogyasztó szemszögéből nem a szóban forgó áruk származásának jelölésére használták. Még ha a csomagolás és az áru „egységet” is képeznek az értékesítés során, az érintett fogyasztó mindenképpen különbséget tud tenni az áru kereskedelmi származását jelölő védjegy és a magának az árunak a fogyasztó által történt kicsomagolását, használatát vagy elfogyasztását követően üres, használt csomagolási hulladék hasznosítását jelölő védjegy között. Mivel semmiben sem különbözik az olyan áru, amelynek csomagolásán a vitatott védjegy látható, az ugyanolyan árutól, amelynek csomagolásán nem található e védjegy, a vitatott végjegy nem bizonyos minőségű árukat jelöl.

13 Egyébiránt a fellebbezési tanács szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a vitatott védjegy használatának célja a szóban forgó áruk piacának létrehozása vagy fenntartása lett volna. Valamennyi benyújtott dokumentum a vitatott védjegynek a kereskedelmi csomagolásokkal kapcsolatos használatára vonatkozott.

A felek kérelmei

14 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– az EUIPO-t kötelezze a költségek viselésére.

15 Az EUIPO azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– kötelezze a felperest az eljárás költségeinek viselésére.

A jogkérdésről

16 A keresete alátámasztására a felperes egyetlen jogalapra hivatkozik, amely a 207/2009 rendelet 15. cikke (1) bekezdése (jelenleg a 2017/1001 rendelet 18. cikke (1) bekezdése) és az említett rendelet 66. cikke (jelenleg a 2017/1001 rendelet 74. cikke) együttesen értelmezett rendelkezéseinek megsértésére vonatkozik.

17 A felperes lényegében azt állítja, hogy az általa benyújtott iratok a vitatott védjegy kereskedelmi használatát nemcsak az áruk csomagolása, hanem a szóban forgó csomagolt áruk tekintetében is igazolják.

18 Először is, a felperes szerint az EUIPO nem vette figyelembe, hogy a használatra vonatkozó bizonyítékok nem csupán a külön értékesített csomagolóanyagokra vonatkoznak, hanem a kereskedelmi csomagolásra is, azaz arra a csomagolásra, amelyet az értékesítés során az áruval egységet képező csomagolásként kínálnak fel. Olyan, az áru csomagolásán feltüntetett, szokásosan alkalmazott, többszörös megjelölésről van szó, amelyhez a vásárlóközönség hozzászokott.

19 Másodszor, a felperes úgy véli, hogy – mint az kitűnik a közösségi védjegyről szóló 40/94 rendelet végrehajtásáról szóló, 1995. december 13-i 2868/95/EK bizottsági rendelet 22. szabályának (4) bekezdéséből (jelenleg az (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről és az (EU) 2017/1430 felhatalmazáson alapuló rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. március 5-i (EU) 2018/625 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikkének (4) bekezdése [HL 2018. L 104., 1. o.]) – a vitatott védjegy szóban forgó áruk csomagolásán történő megjelenítése közvetlen bizonyítéka annak, hogy a vitatott védjegyet a jogok fenntartására alkalmas módon használták. Főszabály szerint a vásárlóközönség a csomagoláson látható megjelölést az áruhoz, nem pedig az áru csomagolásához köti.

20 Harmadszor, a felperes szerint a vásárlóközönség nem abban az értelemben fogja fel a védjegyet, hogy a szóban forgó csomagolás rendelkezik bizonyos fizikai jellemzőkkel, vagy adott csomagolóanyag-beszállítótól származik, hanem a vitatott védjegy használatára vonatkozó szabályzat 6. pontjának és az együttes védjegy sajátos rendeltetésének megfelelően abban az értelemben, hogy a csomagolás megfelelő hulladékgazdálkodási rendszer részét képezi, és ezzel egyidejűleg, hogy a szóban forgó áruk gyártójára a felperes licencszerződési rendszere vonatkozik. Ez annál inkább így van, mivel a vitatott védjegyet nem csomagolóanyag-beszállítók használják, hanem a csomagolt áruk eladói vagy gyártói.

21 A felperes azt állítja továbbá, hogy a vitatott védjegy a szóban forgó áruk bizonyos immateriális jellemzőire is utal. Valójában azt jelzi, hogy a szóban forgó áruk olyan vállalkozástól származnak, amely pénzügyi beruházásokat hajtott végre annak érdekében, hogy a csomagolás ártalmatlanítása megfeleljen a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL 2008. L 312., 3. o.), valamint hogy az ebből a célból vállalt költségek lehetővé tegyék a felhasznált csomagolóanyagok jobb újrahasznosításának garantálását, a felesleges csomagolóanyagok költségeinek elkerülését, a közösségi hulladékártalmatlanítás megkönnyítését és végül a környezet lehető legnagyobb mértékű védelmét. A vitatott védjegy által közvetített elképzelés, amelyet az érintett vásárlóközönség is észlel, egy meghatározott jellemzőhöz, nevezetesen a vállalkozás magatartásához kötődik. Ebben az értelemben a vitatott védjegy a szóban forgó áruk immateriális jellemzőit fejezi ki. A fogyasztó nem önmagában a csomagolás mellett dönt, hanem egy adott becsomagolt áru mellett, mivel ezen áru olyan vállalkozástól származik, amely pénzügyi beruházást hajtott végre a szóban forgó áru csomagolása tekintetében, annak érdekében, hogy ezt a csomagolást és az ilyen típusú csomagolásokat a 2008/98 irányelv szerint ártalmatlanítsák.

22 Az EUIPO vitatja ezen érvelést.

23 Először is, emlékeztetni kell arra, hogy a 207/2009 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerint „[h]a a jogosult a lajstromozástól számított öt éven belül nem kezdte meg az európai uniós védjegy tényleges használatát az Unióban az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, az európai uniós védjegyoltalomra alkalmazni kell az e rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket, kivéve ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolja”.

24 A 207/2009 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az EUIPO-hoz benyújtott kérelem vagy a védjegybitorlási perben előterjesztett viszontkereset alapján az európai uniós védjegyoltalom megszűnését kell megállapítani, ha a jogosult az árujegyzékben szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban az európai uniós védjegy tényleges használatát az Unióban megszakítás nélkül öt éven át elmulasztja, és a használat elmaradását kellőképpen nem igazolja. A 207/2009 rendelet 51. cikke az európai uniós együttes védjegyekre is alkalmazandó a 207/2009 rendelet 66. cikkének (3) bekezdése értelmében.

25 A 2868/95 rendelet 22. szabályának a rendelet 40. szabálya (5) bekezdése (jelenleg a 2018/625 felhatalmazáson alapuló rendelet 19. cikkének (1) bekezdése) értelmében a védjegyoltalom megszűnésének megállapítására irányuló eljárásra alkalmazandó (3) és (4) bekezdése (jelenleg a 2018/625 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) és (4) bekezdése) szerint a használat igazolására szolgáló bizonyítékoknak a védjegy használatának helyére, idejére, mértékére és jellegére kell irányulniuk, és a bizonyításnak főszabályként olyan tárgyi bizonyítékokra kell szorítkoznia, mint például a csomagolóanyagok, címkék, árjegyzékek, katalógusok, számlák, fényképek, újsághirdetések és a 207/2009 rendelet 78. cikke (1) bekezdésének f) pontjában (jelenleg a 2017/1001 rendelet 97. cikke (1) bekezdésének f) pontja) említett írásbeli nyilatkozatok.

26 Amint az az ítélkezési gyakorlatból következik, valamely védjegy akkor képezi tényleges használat tárgyát, ha azon alapvető rendeltetésének megfelelően használják, hogy biztosítsa azon áruk vagy szolgáltatások származásának azonosíthatóságát, amelyekre vonatkozóan a védjegyet lajstromozták, abból a célból, hogy ezeknek az áruknak és szolgáltatásoknak piacot hozzon létre vagy tartson fenn, kivéve a szimbolikus jellegű használatot, amelynek egyetlen célja a védjegyhez fűződő jogok fenntartása (lásd analógia útján: 2003. március 11-i Ansul ítélet, C-40/01, EU:C:2003:145, 43. pont). E tekintetben helyénvaló pontosítani, hogy ugyanígy egy európai uniós együttes védjegy alapvető rendeltetése az, hogy a védjegyjogosult szervezet tagjainak áruit vagy szolgáltatásait más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól megkülönböztesse (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 20-i The Tea Board kontra EUIPO ítélet, C-673/15 P–C-676/15 P, EU:C:2017:702, 63. pont).

27 A védjegyhasználat ténylegességének mérlegelése során figyelembe kell venni minden olyan tényt és körülményt, amely alapján megállapítható, hogy a védjegy kereskedelmi használata valóságos-e; idesorolható különösen az érintett gazdasági szektorban igazoltnak tekintendő olyan használat, amelynek feladata az, hogy a védjeggyel ellátott áruk és szolgáltatások számára megteremtse és fenntartsa a piaci részesedést, az áruk és szolgáltatások természetét, a piac jellegzetességeit, valamint a védjegy használatának mértékét és gyakoriságát (lásd: 2008. szeptember 10-i Boston Scientific kontra OHIM – Terumo [CAPIO] ítélet, T-325/06, nem tették közzé, EU:T:2008:338, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 Egyébiránt valamely védjegy tényleges használatát nem lehet valószínűség vagy feltételezések alapján igazolni, ehhez konkrét és objektív bizonyítékokra kell támaszkodni, amelyek bizonyítják az érintett piacon történő tényleges és elegendő használatot (lásd: 2009. szeptember 23-i Cohausz kontra OHIM – Izquierdo Faces [acopat] ítélet, T-409/07, nem tették közzé, EU:T:2009:354, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Olyan átfogó értékelést kell végezni, amely figyelembe veszi az adott ügy valamennyi releváns tényezőjét, és amely bizonyos kölcsönös függőséget feltételez a figyelembe vett tényezők között (lásd: 2011. január 18-i Advance Magazine Publishers kontra OHIM – Capela & Irmãos [VOGUE] ítélet, T-382/08, nem tették közzé, EU:T:2011:9, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 Ugyanígy, ha valamely védjegyet az áruk vagy szolgáltatások olyan kategóriája tekintetében lajstromoztak, amely eléggé széles ahhoz, hogy azon belül több, önállónak tekinthető alkategória is elkülöníthető, akkor a védjegy tényleges használatának igazolása ezen áruk vagy szolgáltatások egy része tekintetében csak arra az alkategóriára vagy alkategóriákra jelent oltalmat, amelybe vagy amelyekbe azok az áruk és szolgáltatások tartoznak, amelyek tekintetében a védjegyet ténylegesen használták (lásd ebben az értelemben: 2005. július 14-i Reckitt Benckiser (España) kontra OHIM – Aladin [ALADIN] ítélet, T-126/03, EU:T:2005:288, 45. pont; 2007. február 13-i Mundipharma kontra OHIM – Altana Pharma [RESPICUR] ítélet, T-256/04, EU:T:2007:46, 23. pont).

30 A jelen jogalapot a fentiekre tekintettel kell értékelni.

31 Elöljáróban először is meg kell jegyezni, hogy mivel az EUIPO előtti eljárásban részt vevő másik fél a védjegyoltalom megszűnésének megállapítása iránti kérelmet 2012. november 2-án nyújtotta be az EUIPO-hoz, a 207/2009 rendelet 51. cikkének (1) bekezdésének a) pontjában említett ötéves időszak 2007. november 2-től 2012. november 1-ig terjed (a továbbiakban: érintett időszak).

32 Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a kereset tárgya kizárólag az a kérdés, hogy a vitatott védjegyhez fűződő jogok fenntartására alkalmas használatot bizonyították-e a szóban forgó áruk tekintetében. Ez nem vonatkozik a 6., 16–18., 20–22. és 24. osztályba tartozó csomagolásokra, amelyek tekintetében nem állapították meg a felperes jogainak megszűnését.

33 Amint azt a felperes helyesen megállapította, a fellebbezési tanács nem kérdőjelezte meg azt a tényt, hogy a vitatott védjegyet ténylegesen használták együttes védjegyként az Unió számos tagállamában különféle áruk csomagolásán. Tekintettel arra, hogy a fenti 29. pontban idézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, a védjegy tényleges használatának igazolása ezen áruk egy része tekintetében csak arra az alkategóriára vagy alkategóriákra jelent oltalmat, amelybe vagy amelyekbe azok az áruk tartoznak, amelyek tekintetében az európai uniós védjegyet ténylegesen használták, ezért felmerül a kérdés, hogy – amint azt a felperes állítja – a vitatott védjegy csomagoláson történő tényleges használatának igazolása bizonyítja-e a tényleges használatot maguknak a csomagolt áruknak a tekintetében is.

34 E tekintetben a fellebbezési tanács a megtámadott határozat 31. pontjában úgy vélte, hogy a jogok fenntartására alkalmas használat a csomagolóanyagok bemutatásával is bizonyítható a 2868/95 rendelet 22. szabályának (4) bekezdésével összhangban. Mindazonáltal helyesen megállapította, hogy ez nem menti fel a felperest azon kötelezettsége alól, hogy bizonyítsa, a vitatott védjegy csomagoláson történő használatát az érintett vásárlóközönség ténylegesen is úgy érti, mint az adott védjegy szóban forgó áruk tekintetében történő használatát.

35 A használatot ugyanis csak akkor lehet ténylegesnek elismerni, ha megfelel a védjegy lényeges rendeltetésének, ami abból áll, hogy a fogyasztók vagy a végfelhasználók számára biztosítja az áruk vagy szolgáltatások származásának azonosíthatóságát úgy, hogy ezen árut vagy szolgáltatást a máshonnan származó áruktól vagy szolgáltatásoktól összetéveszthetetlenül megkülönböztethessék (lásd analógia útján: 2003. március 11-i Ansul ítélet, C-40/01, EU:C:2003:145, 36. és 43. pont). Ezért a védjegy tényleges használata értékelésének az érintett vásárlóközönség általi észlelésen kell alapulnia.

36 A jelen ügyben először is meg kell állapítani, hogy a fellebbezési tanács helyesen találta úgy, hogy a szóban forgó áruk elsősorban a nagy nyilvánosságnak szólnak, mint például mosószerek és kozmetikai termékek, gyógyszerek, háztartási eszközök és készülékek, elektromos készülékek, ruházat, élelmiszerek, élvezeti cikkek és italok, lakberendezési tárgyak fogyasztóinak, valamint részben a speciálizált közönségnek, például a mezőgazdaság, a kereskedelem és az ipar területén jártas szakértőknek is. Másodszor, a fellebbezési tanács jogosan állapította meg, hogy azt lehet feltételezni, hogy a célközönség figyelmének szintje az átlagos és a fokozott között alakul a szóban forgó áruk, köztük egyfelől a fogyasztási cikkek és a mindennapos használati tárgyak, de másfelől azon áruk tekintetében is, amelyek beszerzéséhez magasabb költségek társulnak, vagy amelyeknek jelentős gazdasági, környezeti és egészségügyi következményei lehetnek, mint például a vegyi anyagok, az ipari

olajok, a kenőanyagok, a farothadásgátlók, a fertőtlenítőszerek, a gyógyszerek, a szerszámgépek, a gyógyászati termékek és a járművek. Meg kell jegyezni továbbá, hogy az érintett vásárlóközönség fellebbezési tanács általi meghatározását, valamint az általuk tanúsított figyelem szintjével kapcsolatos megfontolásokat a felek mindenesetre nem vitatták.

37 Tekintettel az érintett vásárlóközönség szempontjaira, a fellebbezési tanács helyesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a vitatott védjegyet alapvető rendeltetésének megfelelően, azaz a szóban forgó áruk származása azonosíthatóságának biztosítására használta-e.

38 A fellebbezési tanács egyebek mellett helyesen állapította meg – hivatkozva e tekintetben a Törvényszék 2007. május 24-i Duales System Deutschland kontra Bizottság ítéletben (T-151/01, EU:T:2007:154, 159. pont) tett megállapításaira –, hogy az érintett vásárlóközönség a csomagoláson feltüntetett, vitatott védjegyet annak jelzéseként értelmezi, hogy e csomagolást egy meghatározott rendszer szerint gyűjteni és hasznosítani lehet. Ugyanis, amint arra a fellebbezési tanács helyesen mutat rá, közismert és ráadásul a felperes által benyújtott dokumentumok által bizonyított tény, hogy az érintett közönség hozzá van szokva a vitatott védjegyhez, és évek óta ismeri a csomagolási hulladékok hasznosításának rendszerét. A fellebbezési tanács megállapításai szerint, melyek e tekintetben egy német közvélemény-kutató intézet felperes által benyújtott tanulmányára hivatkoznak, a 2003-ban Németországban megkérdezett népesség 98%-a ismerte a vitatott védjegyet, és ugyanebben az évben a német lakosság 78%-a a vitatott védjegyet „a csomagoláson azon céllal feltüntetett megjelölésként értékelte, hogy a fogyasztó számára jelezze, hogy a csomagolás ártalmatlanítására a maradékhulladékoktól elkülönítve, a kettős rendszer gyűjtőtartályaiban kerül sor”. A fellebbezési tanács ugyanezen megállapításai szerint, melyek e tekintetben az Eco-Emballages, egy, a felpereséhez hasonló francia vállalkozás éves jelentésére hivatkoznak, a vitatott védjegy Franciaországban 2010-ben a csomagolások 95%-án szerepelt, és a francia népesség 75%-a ismerte, amelynek 99,2%-a szelektíven tudja gyűjteni a csomagolási hulladékát.

39 A felperes nem vonja kétségbe a fellebbezési tanács azon megállapítását, amely szerint az érintett vásárlóközönség a szóban forgó védjegyet abban az értelemben észleli, hogy a csomagolás megfelelő hulladékgazdálkodási rendszer részét képezi. Ugyanakkor a felperes úgy érvel, hogy ezen értelmezésen túl e vásárlóközönség a védjegyet abban az értelemben is észleli, hogy a szóban forgó áruk gyártójára a felperes licencszerződési rendszere vonatkozik. A vitatott védjegy következésképpen a szóban forgó áruk immateriális jellemzőire is utal, azaz a szóban forgó árukat gyártó vállalkozás környezettudatos magatartására. A vásárlóközönség az áruhoz, és nem a csomagolásához kapcsolja a csomagoláson feltüntetett, vitatott védjegyet.

40 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy a felperes észrevételei részben ellentmondásosnak bizonyulnak, amennyiben a felperes egyfelől úgy érvel, hogy az érintett vásárlóközönség a vitatott védjegyet úgy értelmezi, hogy – az áruval alkotott értékesítési egység szerves részét képező – kereskedelmi csomagolás megfelelő hulladékgazdálkodási rendszer részét képezi, másfelől viszont arra hivatkozik, hogy az érintett vásárlóközönség az áruhoz, és nem a csomagolásához kapcsolja a csomagoláson feltüntetett, vitatott védjegyet.

41 Ezt követően meg kell állapítani, hogy a felperes észrevételei nem relevánsak. Igaz, hogy a vitatott védjegy az együttes védjegyként betöltendő rendeltetésének megfelelően utal azon tényre, hogy a szóban forgó áruk gyártójára vagy forgalmazójára a felperes licencszerződési rendszere vonatkozik, és következésképpen jelzi e vállalkozás adott környezettudatos magatartását. Ez azonban nem változtat azon, hogy – amint azt a fellebbezési tanács helyesen állapította meg – az érintett vásárlóközönség mindenképpen különbséget tud tenni az áru kereskedelmi származását jelölő védjegy és a magának az árunak a fogyasztó által történt kicsomagolását, használatát vagy elfogyasztását követően az üres és használt csomagolási hulladék hasznosítását jelölő védjegy között, még ha a csomagolás és az áru „egységként” jelenik is meg az értékesítés során. A felperes által előterjesztett bizonyítékokból egyébiránt kitűnik, hogy magukat az árukat rendszeresen különböző vállalkozásokhoz kapcsolódó védjegyek jelölik.

42 Ennélfogva a vitatott védjegynek a szervezet tagjainak áruit jelölő együttes védjegyként való, az e szervezeten kívüli vállalkozásoktól származó áruktól történő megkülönböztetés érdekében történő használatát az érintett vásárlóközönség úgy észleli, mint a csomagolásokra vonatkozó használatot. A felperes által hivatkozott, a vitatott védjegynek tulajdonított immateriális jellemzőt, azaz a vállalkozásnak a felperes licencszerződési rendszeréhez kapcsolódás révén kifejezett környezettudatos magatartását az érintett vásárlóközönség a csomagolás környezettudatos hasznosításának lehetőségéhez kapcsolja, és nem magának a becsomagolt árunak az ilyen hasznosításához, amely utóbbi alkalmatlannak bizonyulhat a környezettudatos hasznosításra, mint például a 13. osztályba tartozó lőfegyverek.

43 Végezetül, az ilyen értékelést alátámasztja a vitatott védjegy használatára vonatkozó szabályzat 6. pontjának olvasata is, mely szerint a vitatott védjegyet „annak lehetővé tétele érdekében hozták létre, hogy a fogyasztók és a kereskedők felismerjék azon csomagolásokat, amelyek a kettős rendszer részét képezik, és amelyek tekintetében a rendszer finanszírozásához való hozzájárulást vezettek be, valamint felismerjék az így csomagolt árukat, és megkülönböztessék őket más csomagolásoktól és áruktól”. Ennélfogva a vitatott védjegynek az érintett vásárlóközönség által tulajdonított értelem nem a szóban forgó áruk adott immateriális jellemzőjére vonatkozik, hanem ezen áruk csomagolásának egy immateriális jellemzőjére, mely csomagolások a felperes által kezelt kettős rendszerhez tartoznak.

44 Következésképpen a fellebbezési tanács helyesen állapította meg a megtámadott határozat 33., 35. és 37. pontjában, hogy a felperes ezenfelül azt sem tudta bizonyítani, hogy a vitatott védjegy használatának célja legalábbis a szóban forgó áruk tekintetében a többi gazdasági szereplővel szembeni piac létrehozása vagy fenntartása lett volna. Mivel a védjegyet a fogyasztók csak annak jelzéseként ismerik, hogy az ezzel jelölt csomagolási hulladékot a közeli gyűjtőberendezéseknek köszönhetően ártalmatlanítani lehet, a vitatott védjegynek a csomagoláson való feltüntetése egyszerűen azon tényt fejezi ki, hogy a vállalkozás, amint a többi gazdasági szereplő is, a 2008/98 irányelvben előírt követelménynek megfelelő magatartást követ, mely követelmény értelmében valamennyi vállalkozásnak viselnie kell a csomagolási hulladék hasznosításának terhét.

45 A felperes állításaival ellentétben, abban a kevésé valószínű esetben, melyben mivel a versenytársak ajánlatai azonosak, a fogyasztó kizárólag a csomagolt áru csomagolásának jellemzői alapján döntene, a vitatott védjegy nem a szóban forgó áruk vonatkozásában hoz létre vagy tart fenn a többi gazdasági szereplővel szemben piacot, hanem csupán a csomagolás vonatkozásában.

46 A fentiek összességéből következik, hogy a felperes nem bizonyította az érintett időszak tekintetében a védjegyhez fűződő jogok fenntartására alkalmas tényleges használatot a szóban forgó áruk vonatkozásában, és ennélfogva az egyetlen jogalapot megalapozatlannak kell tekinteni, és ekképpen el kell utasítani.

47 A keresetet ennélfogva el kell utasítani.

A költségekről

48 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, az EUIPO kérelmének megfelelően kötelezni kell az EUIPO költségeinek a viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH-t kötelezi a költségek viselésére.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Kihirdetve Luxembourgban, a 2018. december 12-i nyilvános ülésen.

Aláírások